

MAANDBLAD

UITGEGEVEN DOOR HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG.

JEAN LAMBERT FRANQUINET.

De natuurlijke historie had in den loop der vorige eeuw in Limburg heel wat beoefenaars.

Onder hen mag met eere genoemd worden: Jean Lambert Franquinet.

En toch is de man bij de huidige Limburgers weinig of niet bekend als iemand, die indertijd 'n wetenschappelijk mensch is geweest.

Ouden van dagen te Maastricht weten U te zeggen dat Jean Lambert Franquinet apotheker was en woonde in de Groote Staat.

Vaag herinneren ze zich ook hoe hij „liefhebberde” in planten....

En toen 'k, verleden week, naar aanleiding der schenking, door de familie Franquinet gedaan aan onze Vereeniging, op kondschap uitging voor gegevens omtrent zijn leven, kon ik niks meer te hooren krijgen dan 't magere bescheid: „Jean Lambert Franquinet, ancien membre de la commission médicale du Limbourg, veuf de Mme Marie Cath. Everts, décédé à Maastricht le 16 Fevrier 1872 à l'âge de 84 ans”.

Men wees er me daarenboven nog op dat hij vermeld staat in het Jaarboek van het Hertogdom Limburg, 1852, bl. 238, als „lid der commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht”....

Dat was alles!

En toch verdient Jean Lambert Franquinet beter!

Verdient hij minstens in één adem genoemd te worden met zijn zoon, wijlen den schoolopziener Mr. G. D. Franquinet, in en buiten Limburg welbekend als geschied- en letterkundige.

Want de talentvolle zoon moge op zijn gebied méér gepubliceerd hebben, de vader was 'n be-gaafde stille, noeste werker, die als er sprake is van wetenschappelijke verdiensten voor Limburg, niet alleen mag maar moet in eere worden gehouden.

Ik vind op het oogenblik den noodigen tijd niet om Jean Lambert Franquinet te beschrijven gelijk hij waard is beschreven te worden.

Wil ook den tijd daarvoor benodigd niet vinden, wijl 'k meen te weten, dat 't glorieus verleden der Franquinet's op gebied van „schrijven” op heden met eere kan worden voortgezet door 'n lid dier familie zelve.

Aan piëteit voor den voorvader zal 't dat lid niet mankeeren.

Bang, dat we in Limburg, 'n eventueele publicatie van zijne hand, omtrent Jean Lambert Franquinet zouden beschouwen als „'n familiezwak”, behoeft dat lid niet te zijn.

Jean Lambert Franquinet is waard geëerd te blijven, althans geëerd te blijven in de wetenschappelijke, vooral natuurhistorisch wetenschappelijke wereld, al was 't alleen maar om wille zijner „Notice sur les Cryptogames des envi-

rons de Maastricht, lue à la scéance générale de la Société des Amis des sciences, lettres et arts du mois novembre 1833” — Notice welke zich thans bevindt in de bibliotheek van ons Genootschap.

Dit handschrift bevat kostelijke gegevens omtrent de Zuid-Limburgsche Cryptogamen.

Willen de botanici weten wat er in 1850 op plantkundig gebied in Zuid-Limburg te vinden was, dan danken ze zulks alweer aan Jean Lambert Franquinet, die toen samenstelde 'n „Catalogue des plantes de l'herbier de J. L. Franquinet” (Cryptogames, Phanérogames, 2 deelen in Handschrift).

Voor nadere gegevens omtrent den botanicus J. L. Franquinet, verwijs ik naar: „Aanwinsten voor de Bibliotheek” in dit nummer van het Maandblad.

Ietwat in 't vak ingewijden zullen 't bij inzage daarvan, met mij wel eens zijn dat J. L. Franquinet's naam in eere dient gehouden te worden als botanicus.

Maar hij verdient zulks ook als iemand die zich bewogen heeft op astronomisch gebied.

Mocht onverhoopt geen gehoor worden gegeven aan den stillen wensch welke ik koester, dat J. L. Franquinet door iemand anders dan ik wordt beschreven en hem dan ook als astronoom de eere wordt gegeven, welke hem toekomt, dan kom ik bij tijd en leven op hem terug.

JOS. CREMERS.

MAN-VROUWELIJKE BERKEN EN HAZELAARS

Bij de familie der Napjesdragende gewassen komen, evenals bij die der Okkernootachtige, de mannelijke en vrouwelijke bloemen wel in afzonderlijke bloeiwijze, maar toch op denzelfden boom of heester voor.

De volgende familie der Wilgachtigen is in den regel tweehuizig.

Nu kunnen er echter bij deze families wel eens afwijkingen voorkomen.

Vooreerst kan 't bij Elzen en Berken vaak gebeuren dat een zuiver vrouwelijk katje op denzelfden gemeenschappelijken steel zit, die ook mannelijke katjes draagt. Hierbij heeft normale vruchtvorming plaats.

't Kan ook voorkomen, dat mannelijke en vrouwelijke bloemen in 'tzelfde katje zitten.

Zulke androgyne bloeiwijzen waren bij Wilgen reeds lang bekend.

't Meest komt zoo'n geval voor bij *S. cinerea* en *S. aurita*, bij welke soorten ook dikwijls overgangen van meeldraden in stampers en omgekeerd (pseudohermaphrodita en metamorfa), worden waargenomen.

Bij *S. purpurea*, waar 't verschijnsel zeldzaam is, heeft deze vorm den naam van „*mirabilis*” verworven.

Bij de bekende geeltakkige Treurwilg (*Salix alba vitellina pendula*) die volgens Dode 'n kruising zou zijn van *S. alba vitellina* en *S. babylonica*, ot-schoon ze van deze laatste alleen de hangende takken heeft, komen meer exemplaren voor met androgyne dan met normale katjes. Ook bij de groentakkige Treurwilgen, die thans hier meer worden aangeplant dan de babylonische, omdat ze beter bestand zijn voor ons klimaat, en die wel beschouwd worden als kruisingen van *S. fragilis* en *S. babylonica*, komt dit verschijnsel veel voor.

Bij de Wilgen zijn deze androgyne katjes meestal onvruchtbaar en vallen in hun geheel af; soms echter ontwikkelen er zich rijpe vruchten. Uitzaaing van deze is tot nu niet geschied. 't Zou interessant zijn te zien wat hiervan te recht kwam.

Gewone Els met androgyne katjes, te Bunde, is verleden jaar in ons Maandblad vermeld. Uit latere waarnemingen bleek, dat toch aan sommige dezer katjes de mannelijke bloemen verdroogd tot aan den winter aan den voet der goed ontwikkelde vruchten bleven zitten.

In 1919 vond Rector Brouns bij Overbunde ook gewone Berken met zulke man-vrouwelijke bloeiwijzen: Terwijl bij de androgyne Elzen de mannelijke bloemen aan den voet van 't katje geplaatst waren, zitten ze bij deze Berken aan den top van 't katje. Ook hierbij verschrompelden de mannelijke, terwijl uit de vrouwelijke zich rijpe vruchten vormden.

Dit jaar in Februari trof Rector Brouns ook een Gewone Hazelaar aan met androgyne katjes. Zoover ik kon nagaan is ook deze tot nu toe onbekend. Onder een bloemenschub zitten behalve de meeldraden ook de fraaie karmijnroode stampers, die er buiten uit steken; meestal was 't basale gedeelte van de katjes androgyn en waren de vrouwelijke geslachtsorganen al verdroogd vóórdat de meeldraden 't stuitmeel loslieten.

Hoe 't met de bevruchting zal gaan, zullen nadere waarnemingen moeten leeren. Denkelijk zal 't wel nooit tot vruchtvorming komen. Van ziekte echter was zelfs bij mikroskopisch onderzoek niets te bespeuren.

Moge deze fraaie vondst 'n aansporing zijn om ook eens te letten op androgyne Eiken, Haagbeuken en andere Napjesdragenden.

Nuth.

A. DE WEVER.

De familie der Gagelachtige is meestal tweehuizig. Men vindt echter ook Gewone Gagel, waarbij vrouwelijke en mannelijke katjes aan 'tzelfde struikje, maar aan verschillende takjes zitten. Bloemen met meeldraden en stampers, zooals Schneider in zijn Laubholzkunde teekent, heb ik hierbij nog niet gezien.

2. BEITRAG ZUR COLEOPTEREN-FAUNA DER NIEDERLANDE.

Im Jahrbuch 1919 erscheint demnächst ein Bericht und eine Liste, die sich besonders auf unsere Lokal-Fauna von Süd-Limburg bezieht. Sie gibt eine Uebersicht über die inländischen Käferarten, die hier noch zu suchen sind. Im Maandblad wird von Zeit zu Zeit Neues über unsere einheimische und unsere Süd-Limburger Käferwelt berichtet werden. Wenn die Herren Collegen diese neuen Funde in der

Jahrbuch-Liste anmerken, haben Sie ein klares Bild von dem, was hier noch zu suchen ist und von dem, was von hier schon bekannt ist.

2023. *Athous villosus* Geoffr. Diese im 1. Beitrag, Maandbl. 1, 1920, gemeldete Art ist bei Dr. Everts unter dem jetzt nicht mehr gebräuchlichen Namen *rhombeus* Oliv. zu suchen.

2742. *Strophosomus (curvipes)* Thoms (=) *fulvicornis* Steph. Dieses in der Heide häufige Rüsselkäferchen fand ich bei Heerlerheide. Ist also in der Jahrbuchliste zu streichen.

2162. *Laricobius Erichsonii* Rosenh. Neu für S.-Limburg. Dieses seltene Käferchen wurde (n. Col. Neerl. II. 208) erst einmal in den Niederlanden, bei Velp im April gefangen. Dieses zweite Exemplar fand ich Ende März dieses Jahres in Valkenburg am Fenster im Haus. Offenbar hat das prächtige Wetter auch dieses Tierchen so früh herausgelockt; blüht doch auch seine Standpflanze: die Lärche schon. Man findet sonst diesen Käfer meist Juni bis August in Gebirgsgegenden auf Lärchen und Arven. Aber auch da ist er selten.

Laricobius Erichsonii und *Derodontus macularis* Fuss, letzterer aus Tirol bekannt, bilden als einzige Vertreter die kleine Familie der *Derodontidae*, sind durch Nebenaugen von den *Corynetinae* ausgezeichnet. *Laricobius* fällt durch den seitlich starkgebuchtente, queren Halsschild, die grobe Punktur auf Kopf, Halsschild und Flügeldecken, sowie durch die zottige Behaarung auf.

1119bis. *Euplectus Erichsonii* Aubé. Neu für (S.-Limburg und) die Niederlande. Laub- und Moosgesiebe aus dem Heybosch bei Valkenburg lieferte mir vermittels Photoklektor im März noch ein zweites äusserst seltenes Tier, das merkwürdiger Weise wie das vorige *Erichson* zu Ehren benannt ist. Dieser für unser Land zum ersten Mal entdeckte Tastenkäfer (*Pselaphide*) ist besonders schön, weil er mit *brunneus* Grimmer die grösste Art der Gattung *Euplectus* darstellt. *Erichsonii* hat am ersten Hinterleibstergit keine Basalstrichelchen (Unt.-Gattung *Pledophloeus* Reitt.) Der Scheitel des Kopfes zeigt keine Grübchen und die Schläfen stehen als grosse runde Backen vor. Hervorheben möchte ich die feine Behaarung des Tieres, die von den Autoren nicht erwähnt wird. *Euplectus Erichsonii* scheint im Rheinland noch nicht bekannt zu sein.

Schon vor 30, 40 Jahren sammelte P. W a s m a n n viele Käfer hier in Limburg, so in Blyenbeek, Exaeten, Wynandsrade, ohne Zeit zur genauen systematischen Bearbeitung zu finden. In einer freien Stunde fand ich in diesem Material zwei in den Niederlanden noch unbekannt Arten. Kürzlich benutzte ich eine Musestunde für dies Material und fand zwei interessante Käfer, einen neu für die Niederlande, den andern von etwas fraglicher Herkunft.

Unter *Apion difficile* Herbst stand ein Exemplar mit stark gekrümmtem Rüssel, das ich auf Reitter's Tabelle in der Fauna Germanica hin als *Exapion hungaricum* Desbr. ansah, Dr. Everts, auf Studien und Material von Miller gestützt, deutet es als die nächstverwandte Art *Exapion corniculatum* Germ. f. n. sp. Blyenbeek, Mai 1882. Dieser kleine Rüssler soll auf *Genista*-Arten nicht selten sein.

Unter dem *Liparus-* (*Molytes-*) Material, das zum Teil aus Limburg zum Teil aus den Alpen (Vorarlberg) stammt, fand sich ein *glabri rostris* Küst.

(= *carinae-rostris* Küst.) mit Fundortangabe Blyenbeek. Dieser grösste mitteleuropäische Rüsselkäfer ist vorwiegend im Süden beheimatet, kommt aber nach Schilsky (Systemat. Verz. d. Käf. Deutschl. u. D.-Oester. 1909, Stuttg.) auch in Mittel-Deutschland und Rheinland vor, kann sich daher wohl auch in Limburg finden. *Glabrirostris* Küst ist bedeutend grösser und verhältnismässig gestreckter gebaut als *germanus* L. und *coronatus* Goeze, die beide im Maas- und Geultal wohl bekannt sind. Solange aber *glabrirostris* Küst nicht von neuem in Limburg gefunden ist, mochte ich das Exemplar von P. Wassmann nicht als unzweifelhaft inländisch betrachten; es kann eine Verwechslung vorliegen.

* * *

Nach Entom. Berichten No. 112 sind meiner Coleopteren-Liste Jahrb. 1919 hinzu zufügen als unbekannt aus Süd-Limburg:

391bis. *Hydroporus fuscipennis* Schaum.

963bis. *Stenus glabellus* Thoms.

974bis. *Stenus cautus* Er. Vielleicht steht dieser Käfer unter 975 *vafellus* Er. schon in den Sammlungen.

1150bis. *Cephennum gallicum* Ganglb.

Valkenburg. F. RÜSCHKAMP, S. J.

OVERBLIJFSELEN VAN MAMMOUTH, ELEPHAS PRIMIGENIUS BL., IN 'T MAASTRICHTER MUSEUM.

Van den voorwereldlijken olifant, den Mammouth, bezit 't Maastrichter Museum verscheidene resten, afkomstig van verschillende vindplaatsen. En wel:

een slag tand, opgebaggerd uit de Maas te Itteren in 1778;

een idem, uit de Maas te Maasbracht in 1909;

een idem, uit de Maas te Linne in 1917;

een idem, uit de grind- en lössgroeve „Belvédère (Caberg);

een kies, opgebaggerd uit de Maas te Swalmen in 1915;

zes kiezen, opgebaggerd uit de Maas te Roosteren in 1914.

Daarenboven bezit 't Museum nog een kies, van onbekende vindplaats, doch zoo goed als zeker afkomstig uit Zuid-Limburg. J. C.

STEENEN WAPENEN.

Van Mej. Caroline Dohmen uit Roosteren kregen we voor 't Museum een 15-tal steenen wapenen.

Ze bevonden zich in de nalatenschap van wijlen Dr. Ed. Pergens en zullen daarom overgebracht worden in diens collectie.

't Zijn een vicrtal vuursteen messen en elf dito bijlen, waarvan enkele mooi gepolijste.

Behalve een bijl, blijktens 't opschrift gevonden in 1909 te Ophoven bij Maeseyck, zijn de overige voorwerpen afkomstig van Spiennes (in Henegouwen).

Waar 't blijktens vroegere publicaties vaak is voorkomen dat dergelijke steenen wapenen ook in Limburg gevonden werden en daar zeer zeker nu nog voorkomen, houden wij ons voor toezending van zulke wapenen warm aanbevolen.

Ze zijn kostbare hulpmiddelen ter verkrijging eener juiste kennis van ons gewest. J. C.

ONZE BOTANISCHE TUIN.

Onze Botanische tuin is, tengevolge der restauratie van 't Museum, leelijk in 't gedrang gekomen. Puin en bouwmaterialen zijn er noodzakelijkerwijze in opgehoopt moeten worden en hebben tal van planten doen verdwijnen.

Alevel, geen ongeluk zonder een geluk!

Zoo ook hier.

Zoodra de verbouwing is afgelopen, mogen we, om planten onder te brengen, beschikken over veel meer plaats dan we vroeger hadden en kunnen we de botanische collectie heel wat uitbreiden.

We houden ons daarom aanbevolen voor toezending van in 't wilde groeiende Limburgsche gewassen.

Waar we daarover, liefst tegen 't toekomstig jaar, zooveel mogelijk zouden willen beschikken, geven wij in overweging om van nu af aan naar geschikte planten uit te kijken en ze te noteeren, om ze ter juister tijd op te zenden naar de Looyersgracht.

AANWINSTEN VOOR DE BIBLIOTHEEK.

Verslag van den Limburgschen Proeftuin over het jaar 1919 (v. d. Directeur van den proeftuin, den heer B. Gerritzen).

Karl A. von Zittel, Grundzüge der Palaöontologie, II Abteilung: Vertebrata. München und Berlin, 1918. Verlag von R. Oldenbourg. (Aangekocht).

12 Geologische Karten von Preussen und benachbarten Bundesstaaten, herausgegeben von der Königlich Preussischen Geologischen Landesanstalt; n.m.l. Blatt Jülich, Lendersdorf, Linnich, Geilenkirchen, Erkelenz, Heinsberg, Herzogenrath, Stolberg, Eschweiler, Aachen, Düren, Titz, benevens:

12 Erläuterungen zur Geologischen Karte von Preussen und benachbarten Bundesstaaten. Berlin, in Vertrieb bei der Königl. Geol. Landesanstalt. (Aangekocht).

Grasers naturwissenschaftl. und landwirtschaftliche Tafeln, (12 stuks, aangekocht).

Th. Reinhold: Over recente bodembewegingen en verschuivingen in Zuid-Limburg; overgedrukt uit het „Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap“, 2e Serie, dl. 37, 1920, afl. 2. (v. d. Schrijver).

Joseph Assmuth, S. J.: Eine neue Hypocera (Dipt.) vom Bismarck-Archipel; overgedrukt uit het Tijdschrift voor Entomologie, Deel 62, 1919. (v. d. Schrijver).

Van den heer Franquinet, Houthem, kregen we: Florilegium amplissimum et selectissimum quo non tantum varia diversorum florum praestantissimorum et nunquam antea exhibitorum genera, sed et rarerum exemplarum Indicarum plantarum, et radicum formae, ad vivum partibus duabus, quatuor etiam linguis offeruntur et delineantur, auctore Emanuele Sweertio Septimontio Batavo. Amstelodami, apud Joannem Janssonium, anno 1631.

Encyclopédie d'histoire naturelle ou traité complet de cette science d'après les travaux des naturalistes les plus éminents de tous les pays et de toutes les

époques par le Dr Chen u, Botanique, 2 deelen, Paris chez Marescq et compagnie et chez Gust. Havard.

Nat. Jos. de Necker, Elementa botanica (drie deelen met platen) Neowedae ad Rhenum, apud societatem typographicam, 1790.

Démonstrations élémentaires de botanique, deel 1, 2 en 3, à Lyon, chez Bruyset aîné et co. 1796.

Beschrijvinghe der Planten ende Kruiden, deur Mathiis de Lobel (2 deelen met platen).

Caroli a Linné etc. Systema vegetabilium secundum classes, ordines, genera, species; cum characteribus, differentiis (twee deelen), cura Jo Frid. Gmelin, Lugduni, apud Bernuset, Delamolliere, Falque et Soe. 1796.

Caroli Linnaei etc. Species Plantarum, exhibentes plantas rite cognitatas ad genera relatas cum differentiis specificis, nominibus trivialibus, synonymis selectis, locis natalibus secundum systema sexuale digestas, tomus I; Holmiae impensis Laurentii Salvii. 1753.

Caroli Linnaei etc. Philosophia botanica in qua explicantur fundamenta botanica cum definitionibus partium, exemplis terminorum, observationibus rariorum. Ajectis figuris aeneis. Editio secunda, curante D. Johanne Gottlibb Gleditsch. Berolini, 1780, impensis Christiani Frederici Hamburgi.

Synopsis methodica Lichenum sistens omnes hujus ordinis naturalis detectas plantas, quas secundum genera, species et varietates disposuit, characteribus et differentiis emendatis definivit, nec non synonymis et observationibus selectis illustravit auctor Erik Acharius. Lundae, litteris et sumptibus Svanborg et Soc. 1814.

Flore Cryptogamique des environs de Louvain, ou description des plantes cryptogames et agames qui croissent dans le Brabant et dans une partie de la province d'Anvers, par J. Kickx. Bruxelles, impr. de van Dooren frères. 1835.

Flore générale des environs de Paris (twee deelen met platen), par F. F. Chevallier. Paris, chez Ferra Jerme. 1827.

Nouvelle flore des environs de Paris, par F. V. Mérat; deuxième édition (2de deel). Paris, chez Méquignon-Marvis. 1821.

Manuel complet de Botanique ou Principes de botanique élémentaire, par M. Boitard, ouvrage orné de planches. Paris, Roret. 1826.

Plantae cryptogamicae quas in Arduenna collegit M. A. Libert, plur. soc. litterar. sodalis; 4 deelen; Leodii, typis Jacobi Desoer. 1837.

Natuurlijke historie van de Koraalgewassen en andere dergelijke Zeelichamen, die men gemeenlijk vindt op de kusten van Groot-Brittanniën en Ierland; benevens eene beschrijving van een grooten Zee-polyp in den zomer van 't jaar 1753, bij den Noord-Pool door de Walvis-vangers gevonden, door Jan Ellis, lid van 't Koninklijk Genootschap, uit het Engels vertaald door Jan Tak, M. D. In 's Gravenhage, bij Pieter de Hondt. 1756.

Het Microscop gemakkelijk gemaakt, of beschrijving van de beste en nieuwste microscopen en

van derzelve behandeling, alsmede een bericht van de verbazende ontdekkingen gedaan met de vergrootglazen, door Henry Baker; te Amsterdam bij Isaak Tirion, boekverkooper, vooraan in de Kalverstraat, in Hugo Grotius. 1744.

Catalogue de Plantes de l'herbier de J. L. Franquinet. 1850. Cryptogames. (Handschrift).

Dito Phanerogames. (Handschrift).

Flore des Environs de Maestricht, Phanerogames, par J. L. Franquinet. (Handschrift).

Notice sur les plantes les plus remarquables croissant aux environs de Maestricht, van J. L. Franquinet. (Handschrift).

Réflexions sur les Objections faites par Mr Davreux, relativement à une notice sur son Mémoire des calcaires magnésiens. Mémoire lue à la séance générale de la société des amis des sciences, lettres et arts, le 27 juillet 1827, par J. L. Franquinet. (Handschrift).

Mémoire sur un moyen simple et facile de faire des lentilles pour loupes et microscopes. Lue à la séance générale du mois d'avril 1832, par J. L. Franquinet. (Handschrift).

Notice sur les cryptogames des environs de Maestricht, par J. L. Franquinet. Lue à la séance générale du mois de novembre 1833. (Handschrift).

VOOR 'T MUSEUM.

Nog ontvingen we van den heer Franquinet, Houthem, een zeer mooi Herbarium van wijlen J. L. Franquinet, 'twelk belangrijk is vooral om wille der hierin aanwezige mossen.

Verdere aanwinsten voor 't Museum waren:

Een paar zeer groote mergel- z.g. lagerplaten uit Sibbe, waarin o.a. honderden *Ostrea vesicularis* Lmk. en *Pyrgopolon Mosae* Montf., benevens exemplaren van *Avicula triptera* Bronn. enz. enz.

Ammonites spec. uit Benzenrade; (van den heer Kerckhoffs, Daalhof).

Diluviale vondsten van „Belvédère”, o.a. been van Rhinoceros, (hierop komen we in ons volgend nummer terug), tanden van paard en zwijn, kaakstukken met tanden van herten en verscheidene zwerfsteenen met schelpenafdrukken; (van den heer Paul Marres, Maastricht).

Eene collecte krijtfossielen en mineralen (van de familie van wijlen Dr. Vryens te Maastricht).

Vijftien steenen wapenen, gevonden te Spiennes en te Ophoven-Maesjeick; (geschenk van Mej. C. Dohmen, Roosteren).

't Portret van wijlen Dr. Ed. Pergens; (geschenk van idem).

Den schenkers zeggen we vriendelijk dank.

NIEUWE LEDEN.

De Hoogere Burgerschool te Maastricht; Dr W. J. Jongmans, afdeulings-chef bij den Rijks-Geologischen Dienst, de Genestetweg 6, Bloemendaal; Th. C. van den Weyer, Slak, Hoensbroek; W. J. Tilmans, Hoofd der school, Geulle; Mevr. A. Maas-van der Moer, Huis te Vere, Heerlen.